

svoju stoku i žive od nje.« Na drugom mjestu, gdje govori specijalno o Neretljanskoj oblasti, u glavi XVI. veli o otocima: »Još imaju u vlasti ove otoke: Korčulu ili Krkar, na kome ima i grad; drugi je veliki otok Mljet ili *Μαλοζεύται*, koji spominje sv. Luka u apostolskim djelima nazivajući ga Melita. Na tom je otoku sv. Pavla ujela za prst ljutica, koju onda sv. Pavao spali u vatri. Velik je dalje otok Hvar, dalje pak veliki otok Brač.« Porfirogenet navodi stočarstvo kao granu privrede, od koje žive otočni Neretljani. Njihove gusarske póthvate ne spominje ni jednom riječi. To je dalo povoda Miju Baradi,<sup>21</sup> da proglasi neretljanske otoke samo kao prosta ispasišta, na kojima je potpuno iščezlo pomorstvo; on veli, da su Neretljani morali radi čestih mletačkih, bizantinskih i arapskih navala napustiti svoja otvorena i nezaštićena uporišta na otocima, a potražiti sigurnija na kopnu. Mislim, da to mnijenje ne mora biti točno. Konstantin Porfirogenet dao nam je o Neretljanima uopće oskudan izvještaj, pa ako nije izričito spomenuo pomorsku snagu na otocima, to još ne znači, da je na njima nije bilo. Da su Neretljani imali i u X. vijeku jakih uporišta na otocima, najbolji bi nam dokaz mogla biti baš Korčula, koju je silom osvojio Petar II. Orseolo g. 1000., jer je po svoj prilici bila jako pomorsko uporište. Ali o tom malo kasnije. Gdje car govori o pustim gradovima, misli na razorena rimska naselja, od kojih se ostaci, kao što smo već vidjeli, opažaju po otoku Korčuli još i do danas. Najvažnije je pak za nas, što na otoku Korčuli spominje on grad. Na Korčuli je dakle postojao gradski život već u X. vijeku. Pitanje je, da li je baš to grad na današnjem mjestu; možda je taj neretljanski grad bio na drugom mjestu, a tek docnije osnovan današnji grad. Ako ne možemo na to pitanje odgovoriti s potpunom sigurnošću, a ono na temelju raznih okolnosti vrlo vjerojatno možemo kazati, da se taj od Porfirogeneta spominjani grad nalazio baš na današnjem mjestu. Današnji grad Korčula upravo dominira korčulansko-pelješkim kanalom, kroz koji i danas prolaze brodovi na jedra i paroplovi, koji plove iz južnih krajeva istočnoga Jadrana u sjevernije. Iz njega puca pogled na zapad sve do otoka Hvara i Šćedra, a na istok prema skupini malih školja između Pelješca i otoka Korčule. To je mjesto na obali u pelješko-korčulanskom kanalu, iz kojega se otvara najširi pogled na kanal. Grad se nalazi na poluotočiću, na kojem se uzdiže bre-

<sup>21</sup> Op. cit. p. 52—53.